ಕುರುಡು ಕಾಂಚಾಣ -ದ ರಾ ಬೇಂದ್ರೆ

ಕವನದ ಸಾರಾಂಶ

ಕನ್ನಡದ ಕಾವ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ದರಾ ಬೇಂದ್ರೆ. ಇವರ ಪೂರ್ಣಹೆಸರು ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ರಾಮಚಂದ್ರ ಬೇಂದ್ರೆ. ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತ ಇವರ ಕಾವ್ಯನಾಮ. ಕವನ, ನಾಟಕ ,ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆ ,ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ ,ಆಧ್ಯಾತ್ಮ, ಅನುವಾದ ಮುಂತಾದ ಹಲವು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಜನಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಜಾನಪದ ಪರಂಪರೆಗೆ ಮಾರುಹೋಗಿದ್ದ ಬೇಂದ್ರೆ ತಮ್ಮ ಬಹುತೇಕ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ದೇಸಿ ಸೊಗಡಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ .ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಇವರನ್ನು ಧಾರವಾಡದ ದೇಸಿ ಸೊಗಡಿನ ಕವಿ ಎಂದು ಗುರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ವರ ಕವಿ ಎಂಬ ಬಿರುದು ಇದೆ. ಅವರ ಕವಿತೆಗಳ ಆಳ ಅರಹು ವಿಚಾರಗಳು ಓದುಗರನ್ನು ಗಂಭೀರ ಚಿಂತನೆಗೆ ಹಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಇವರ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ ಹಾಗೂ ನಾದಮಯತೆ ಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಪ್ರತಿ ಪದಗಳು ಆಳವಾದ ವಿಶಾಲವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಬೇಂದ್ರೆಯವರನ್ನು ಶಬ್ಧಗಾರುಡಿಗ ಎಂದು ಸಹ ಹೊಗಳುತ್ತಾರೆ. ಗರಿ ,ಸಖೀಗೀತ ,ನಾದಲೀಲೆ ,ಗಂಗಾವತರಣ ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಸಂಕಲನಗಳು. ಅರಳು ಮರಳು ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ 1958ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ. ನಾಕುತಂತಿ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ 1974 ರಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇವರು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಮಾತುಗಾರರು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದ 27 ನೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು.

ಕುರುಡು ಕಾಂಚಾಣ ಕವನದ ಆಶಯ:-

ಈ ಕವನವನ್ನು ನಾದಲೀಲೆ ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ವಾಸ್ತವ ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಕುರುಡು ಕಾಂಚಾಣದ ಕ್ರೌರ್ಯವನ್ನು ಇದು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕವನದ ಮೂಲಕ ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರತಿಭೆ ಮೂಡಿಬಂದಿರುವ ಪ್ರತಿಮೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ಕವನವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ಕಾಂಚಾಣ ಎಂದರೆ ದುಡ್ಡು, ಧನ, ಸಂಪತ್ತು ಹೀಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಈ ಕಾಂಚಾಣಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣಿದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾರ್ಥಕ ಬದುಕು ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ವಿವೇಕ,ಜೀವ ಸಂವೇದನೆ ಇದ್ದು ಮನುಷ್ಯ ಕಾಂಚಾಣವನ್ನು ತನ್ನ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂಚಾಣ ಕುರುಡಾಗಿದೆ ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಕಾಂಚಾಣದ ಸಲುವಾಗಿ ಶೋಷಣೆ, ದೌರ್ಜನ್ಯ, ಹಿಂಸೆ, ಅವಮಾನ ಎಲ್ಲವೂ ಮಾಮೂಲಾಗಿದೆ .ಸರ್ವನಾಶದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕವನದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರತಿಮೆಯು ಕುರುಡು ಕಾಂಚಾಣದ ಕ್ರೌರ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.

ಇಂದು ಮನುಷ್ಯ ಕಾಂಚಾಣವನ್ನು ತನ್ನ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸೋಲುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ತಾನೇ ಕಾಂಚಾಣದ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ.ಹೀಗಾಗಿ ಕಾಂಚಾಣ ರಾಕ್ಷಸನ ರೂಪತಾಳಿ ವಿಕೃತವಾಗಿ ಬಲಹೀನರನ್ನು, ಬಡವರನ್ನು, ನಿರ್ಗತಿಕರನ್ನು ಶೋಷಣೆಗೆ ಗುರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾಂಚಾಣ ವಿಧೇಯರಾಗಿ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದವರನ್ನು ರುದ್ರವಾದ, ಭಯಂಕರವಾದ ನೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ತುಳಿಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ.ಹೀಗೆ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಶೋಷಿತ ವರ್ಗ ದೈಹಿಕವಾಗಿ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಹಿಂಸೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಕುರುಡು ಕಾಂಚಾಣದ ಹಿಂಸಾ ಕುಣಿತಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ಬಲಿಪಶು ಹೆಣ್ಣು ಅದರಲ್ಲೂ ಬಾಣಂತಿ. ಅರ್ಧಜೀವ,ಅಶಕ್ತ ಜೀವಿ. ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ, ಆರೈಕೆ, ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ತಲೆಮಾರನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ನೀಡುವ ತ್ಯಾಗಮಯಿ, ತಾಯಿ ಆದಮೇಲೆ ಇವಳು ರಕ್ತ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬಿಳಿಚಿಕೊಂಡು ಅರ್ಧಜೀವವಾಗಿರುವ ಈ ಅಶಕ್ತ ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ದುಡಿಸಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಭೀಕರ ಶೋಷಣೆ ಗೌಪ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಬಾಣಂತಿಯರ ರಕ್ತ ಮಾಂಸ ವಿಲ್ಲದ ದುರ್ಬಲ ಎಲುಬುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ತನ್ನ ಕಿರು ಗೆಜ್ಜೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿಕೃತವಾಗಿ ಕುಣಿಯುತ್ತದೆ. ಬಾಣಂತಿಯರು ಮೊದಲ ಬಲಿಪಶುಗಳಾದರೆ, ಕುರುಡು ಕಾಂಚಾಣದ ಎರಡನೇ ಬಲಿಪಶು ಸಣ್ಣ ಕಂದಮ್ಮಗಳು

ಕಾಂಚಾಣದ ಹಿಂದೆ ಸಾಗುವ ತಂದೆ -ತಾಯಿಯ ಮಕ್ಕಳು ಇದರ ವಿಕೃತ ಕುಣಿತಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಭವಿಷ್ಯದ ಸುಂದರ ಬದುಕನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದ ಈ ಕಣ್ಣುಗಳು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಭವಿಷ್ಯತ್ತನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಸಣ್ಣ ಕಂದಮ್ಮಗಳ ಕವಡೆಯಂತಹ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ತನ್ನ ಜೋತಾಡುವ ಮಾಲೆಯಂತೆ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಆಭರಣವಾಗಿ ಧರಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಭಟನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಈ ಕುರುಡು ಕಾಂಚಾಣಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳು ಬಲಿಪಶುಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಬಡವರ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕಿಚ್ಚು ಸಮುದ್ರದ ಆಳದಲ್ಲಿರುವ ಬೆಂಕಿಯಂತೆ. ಬಡತನದ ಬೇಗೆಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಬೇಸತ್ತ ಬಡವನ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪಂಜನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಬಡವರನ್ನು ತನ್ನ ಹಿಂಸಾ ಕುಣಿತದ ಮೂಲಕ ತುಳಿಯುತ್ತಾ ಸಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಭೂತಿ- ದೇವರು, ಭಕ್ತಿ ಇದೆಲ್ಲದರ ಸಂಕೇತ. ಆದರೆ ಬಡವನು ಧೂಳಿನ ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಇಡೀ ಬದುಕನ್ನು ಸವೆಸುತ್ತಾನೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಕಸ, ಧೂಳು ,ಮಣ್ಣು ಹೀಗೆ ಇದರಲ್ಲೇ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳು ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತಾ ವಿಭೂತಿಯಂತೆ ಇಡೀ ದೇಹವೆಲ್ಲ ಧೂಳು ಮಯವಾಗಿ ದುಡಿಮೆಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಗದೇ ಕಂಬನಿಗರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕುರುಡು ಕಾಂಚಾಣದ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದ ದೈಹಿಕ ಶ್ರಮ ಜೀವಿಗಳು, ದೀನರು, ದಲಿತರು, ಕೂಲಿಗಳು ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವರ್ಗ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೇಂದ್ರದ ಸಂಕೇತವಾಗಿರುವ ಗುಡಿಯಲ್ಲೂ ಕಾಂಚಾಣದ ಮಹಿಮೆ ಇದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ,ರಾಜಪ್ರಭುತ್ವದವರು ವಾಸಿಸುವ ಮಹಡಿಗಳಲ್ಲಿ ವಂಚನೆ ,ದರೋಡೆ ಇದೆಲ್ಲದರ ಪ್ರತಿರೂಪವಾಗಿ ಕಾಂಚಾಣ ಇರುತ್ತದೆ. ವೈಶ್ಯರು , ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ತಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಂಚಾಣ ಅಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾಂಚಾಣ ಮೇಲ್ವರ್ಗ, ಶ್ರೀಮಂತ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಳಿ ಸಂಪತ್ತು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ವಂಚನೆ ದರೋಡೆಗಳ ಪ್ರತಿಫಲವೇ ಆಗಿದೆ. ಸಮಬಾಳು, ಸಮಪಾಲು, ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗದೆ . ನೆಲವನ್ನು ಸರ್ವ ನಾಶ ಮಾಡುವ ಕುಣಿತ ಜಾತಿ ,ಲಿಂಗ, ವರ್ಗ, ವರ್ಣಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಎಲ್ಲರನ್ನು ತುಳಿಯುತ್ತಾ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಕಾಂಚಾಣದ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಸಬೇಕು. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿದರೆ ಸಾರ್ಥಕವಾದ ಬದುಕು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಕವಿ ದ ರಾ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಪ್ರಸ್ತುತ ಎನ್ನುವಂತೆ ಈ ಕವನವನ್ನು ರಚಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಕಾಂಚಾಣ ನಮ್ಮ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ವಿವೇಕಯುತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಕಾಂಚಾಣದ ಕುರುಡುತನ ಮಾಯವಾಗಿ ಸಾರ್ಥಕತೆ, ಸಮಾನತೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಕವನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.